

ע"פ 1950/14 - אברהים פריג, טארק פריג נגד מדינת ישראל, גיפשטופ (ד.ש.) בע"מ, שמואל שנפלד

בית המשפט העליון

ע"פ 1950/14

לפני: כבוד הנשיא א' גרוניס

המערערים: 1. אברהים פריג
2. טארק פריג

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. גיפשטופ (ד.ש.) בע"מ
3. שמואל שנפלד

ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה
מיום 09.03.2014 בתיק תו"ב 02-13-027804,
שניתנה על-ידי כבוד השופט נ' שטרנליכט

בשם המערערים: עו"ד עלאא מסאורה

פסק-דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד השופט נ' שטרנליכט) מיום 9.3.2014, שלא לפסול עצמו מלדון בתו"ב 02-13-27804.

2. בחודש פברואר 2013 הוגש נגד המערערים ונגד שני נאשמים נוספים כתב אישום בעבירות על חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן - חוק התכנון והבנייה). יש לציין, כי המערערים לא צירפו את כתב האישום לערעור שלפניי, ולכן אין זה ברור מהם פרטי האישומים המופיעים בו. בתחילה התנהל ההליך בפני כבוד השופטת ש' קמיר וייס, ובהמשך הועבר לכבוד השופט שטרנליכט. ביום 27.2.2014 הגישה המשיבה בקשה להוצאת צו שיפוטי נגד המערערים להפסקת שימוש במקרקעין, לפי סעיף 239 לחוק התכנון והבנייה. לבקשה צורפו תצהיר מטעם אחד מעדי התביעה ומסמכים נוספים. הבקשה התקבלה על ידי כבוד השופט שטרנליכט במעמד צד אחד. בסמוך לאחר מכן הגישו המערערים בקשות לביטול הצו השיפוטי ולהתלייתו עד לקבלת החלטה סופית בבקשת הביטול.

3. במהלך הדיון בבקשה לביטול הצו ביום 9.3.2014 השיגו המערערים על עצם מתן הצו השיפוטי הנזכר לעיל, ועל כך שניתן במעמד צד אחד. משהחליט בית המשפט הנכבד שהצו יותר על כנו, העלו המערערים גם טענת פסלות עיקר הטענה היה ששופט שדן בהליך הוצאת צו הפסקה שיפוטי, ונחשף לראיות מתוך חומר החקירה בתיק, לא יכול לדון עוד בהליך העיקרי. בית המשפט דחה את בקשת הפסלות. בהחלטתו קבע כי לא מתקיים חשש ממשי למשוא פנים, אשר יש בו כדי להביא לפסילתו מלדון בהליך העיקרי. לדבריו, היחשפות בית המשפט לראיות לכאורה אינה מובילה לפסילה אוטומטית. יש לציין, כי בהחלטה בבקשה לביטול צו הפסקה השיפוטי מתח בית המשפט ביקורת על התנהלות המערערים. זו נועדה לדבריו למשוך זמן, ומכבידה לשיטתו על התנהלות ההליכים בעניינם.

4. בערעור שלפניי מעלים המערערים טענות שונות. חלק מהטענות תוקפות את עצם ההחלטה להיעתר לבקשת המשיבה ולהעניק צו הפסקה שיפוטי במעמד צד אחד. "יאמר כבר עתה, כי מקומן של טענות אלה איננו בערעור פסלות לבית המשפט העליון, כי אם בערעור לפי סדרי הדין הרגילים (ראו, למשל, ע"פ 55/14 כהן נ' מדינת ישראל - עיריית נתניה, פסקה 3 (6.1.2014); ע"פ 1728/14 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.3.2014) (להלן - עניין כהן); יגאל מרזל דיני פסלות שופט 175 (2006) (להלן - מרזל))."

5. הטענות הנוגעות לשאלת הפסלות הן למעשה שתיים. ראשית, לטענת המערערים, בקשה לקבלת צו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 239 לחוק התכנון והבנייה שקולה לבקשת מעצר עד תום ההליכים. השופט היושב בדיון קובע קביעות בסוגיות שתתבררנה בהליך העיקרי. לכן, לשיטתם, ראוי שהבקשה לא תישמע בפני השופט הדן בהליך העיקרי. המערערים מפנים לקביעותיו של בית המשפט בהחלטתו מיום 9.3.2014 לגופה של בקשת ביטול הצו השיפוטי שהוצא נגדם, בה הורה כאמור להותירו על כנו. בין היתר, קבע בית המשפט כי "מהראיות והצילומים המצורפים לבקשה (בקשת המשיבה למתן צו הפסקה השיפוטי - א' ג') עולה בבירור כי נעשה שימוש במקרקעין, שייעודם חקלאי, לצרכי אחסנה וניהול משרד. שימוש זה חורג מתכנית המתאר... יש בו כדי להוות פגיעה בוטה בשלטון החוק". לטענת המערערים, מקביעות אלה עולה כי דעתו של בית המשפט ננעלה גם ביחס לתיק העיקרי. שנית, המערערים טוענים כי במסגרת ההכרעה בבקשה במעמד צד אחד נחשף בית המשפט לראיות מתוך חומר החקירה שצורפו לבקשה.

6. דין הערעור להידחות, משלא השתכנעתי כי המערערים ביססו חשש ממשי למשוא פנים, כנדרש לפי סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. החלטת בית המשפט בדבר הוצאת צו הפסקה שיפוטי היא הליך ביניים במסגרת ההליך העיקרי המתנהל נגד המערערים (ראו, למשל, רע"פ 543/12 מסיבות אחים כ"ץ בע"מ נ' הועדה המקומית לתכנון ולבנייה באר טוביה, פסקה י"א (29.4.2010)). קביעותיו של בית המשפט בהליך הביניים הן קביעות לכאוריות בלבד, הניתנות לשינוי בהליך העיקרי (ראו עניין כהן, פסקה 5; מרזל, בעמ' 268). הכלל הוא כי ההחלטות בהליכים אלה אינן יוצרות, כשלעצמן, חשש ממשי לכך שדעתו של בית המשפט ננעלה (ראו, ע"פ 3921/93 אלקיים נ' מדינת ישראל (1.8.1993)). גם לו התקבלה טענת המערערים, לפיה בקשה לצו הפסקה שיפוטי שקולה

לבקשת מעצר עד תום ההליכים, אין הדבר מוביל בהכרח לפסילת השופט מלשבת בדין (ראו, למשל, ע"פ 1634/12 אבי דנאצאו נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (13.3.2012); מרזל, בעמ' 269-270).

7. במקרה דנא, סבורני שהמערערים לא הראו כי בית המשפט איננו פתוח לשכנוע במסגרת ההליך העיקרי. מעיון בהחלטתו של בית המשפט קמא מיום 9.3.2014, בה הורה להותיר על כנו את צו ההפסקה השיפוטי, עולה כי קביעותיו הן בגדר התייחסות טבעית לנושא בו נדרשה הכרעתו. בית המשפט אף הדגיש כי "המבקשת-המאשימה הוכיחה את הטעון הוכחה לצורך מתן הצו" (ההדגשה הוספה, א' ג'), ללמדך כי הדברים מתייחסים להליך הביניים בלבד. אף למעלה מזאת, המערערים לא הבהירו כלל מהם האישומים שבכתב האישום בהליך העיקרי. לכן, אין זה ברור מה היחס בין האישומים שבכתב האישום לבין קביעותיו של בית המשפט בהחלטה בעניין מתן צו ההפסקה השיפוטי.

8. גם בעובדה שהשופט נחשף למידע במעמד צד אחד אין כדי להעלות חשש ממשי למשוא פנים. באופן עקרוני, הדין מאפשר קבלת סעד זמני במעמד צד אחד, הן בתחום האזרחי, הן בעניינים שונים בעלי נגיעה להליכים פליליים. עצם קיומו של ההליך במתכונת זו איננו מהווה בסיס לטענת פסלות, לא כל שכן כאשר בהמשך התקיים דיון במעמד שני הצדדים וניתנה לצד שכנגד האפשרות לטעון את טענותיו (ראו מרזל, בעמ' 184-185). אשר לחשש כי השופט נחשף במסגרת ההכרעה בבקשה לחומר ראיות נגד המערערים, גם בכך אין כדי לבסס טענת פסלות. כבר נפסק לא אחת שאין בעצם החשיפה לראיות, אף אם אינן קבילות, כדי להצדיק פסילת שופט. הנחת המוצא היא כי מקצועיותו של השופט מאפשרת לו להפריד בין חומר קביל לבין חומר שאינו קביל בעת קבלת הכרעה (ראו, למשל, ע"פ 4849/03 שלוש נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (3.7.2003)). רק במקרים קיצוניים, בהם נחשף השופט ל"מסה קריטית" של ראיות שאינן קבילות, יש מקום לפסול את השופט מלשבת בדין (ראו, למשל, ע"פ 7759/09 סמיר קבהה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (1.11.2009); ע"פ 6445/10 ספרטק נ' מדינת ישראל (16.9.2010); מרזל, בעמ' 298-300). המערערים לא טענו כלל שחומר הראיות שצורף לבקשה למתן צו הפסקה שיפוטי או חלק ממנו אינו קביל בהליך העיקרי. לאור כל אלה, לא בוססה הטענה כי מכלול הראיות שהוצגו לבית המשפט בענייננו אכן יוצר "מסה קריטית" של ראיות שאינן קבילות, שיש בהן כדי לנעול את עמדתו של בית המשפט בהליך העיקרי.

9. לפיכך, הערעור נדחה, מבלי שנדרשה תגובת המשיבה.

ניתן היום, י' בניסן התשע"ד (10.4.2014).

ה נ ש י א